

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:	
Egy évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.
Egyes szám	4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.
Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Főispánok főispánja.

Debreczen, június 10.

(K. B.) A közigazgatási javaslatot már eddig is teljesen összetörték a függetlenségi párt szónokai. Kimutatták annak rosszaságát, kimutatták, hogy alapjában el van hibázva s a közigazgatás bajain semmit sem fog segíteni, hanem még rosszabbá teszi azt.

A javaslat védelmezői nagyon szűk körben mozognak. Védelmezésük két fő érve támaszkodik, egyik az, hogy a tisztviselők függetlenségét csak a kinevezés biztosítja (milyen nagy gondjuk lett egyszerre a tisztviselők függetlenségére!), a másik pedig az, hogy csak a kinevezett tisztviselők képesek megküzdeni a nemzeti izgatásokkal, mert azokkal szembeállani az önkormányzat képtelen.

Ezen érvek már régen meg vannak czáfolva. Hisz például azon tetszetős érvel, hogy nemzeti izgatás szempontból van szükség az államosításra, a lehangosabban czáfolja meg az erdélyrészi képviselők magaviselete, kik egymásután hagyják oda a kormánypártot. Nagy elégedetlenség uralkodik a kormánypárt táborában e javaslat miatt (ez meglátszik a kormánypárti szónokok lanyha védbeszédeim is) s Szapárynak nagy fáradságába kerül homladozó taborát összetartani. — Ellenben a függetlenségi pártnak mindkét árnyalatát egyesítette az önkormányzat védelmére megindított harcz, — szónokai egymásután aratják a legszebb parlamenti sikereket s érveik előtt meghátrál a kormánypárt, melynek meg van a számbeli túlsúlya, de nem áll oldalán az igazság.

A kormánypárt már is belátta, hogy a szónoklat terén elvesztette a csatát. Fegyvertára kiürült s kapitulálni kénytelen az ellenzék rohama előtt. Nincs tehát más hátra, mint e rohamot végig várni s egyedül a számbeli túlsúllyal győzedelmeskedni felette. Nem szép győzelem lesz, az igaz, de hát mit csináljanak szegények, mikor ép úgy elfogyott a puska-poruk, mint a nagyidai cigányoké?!

A megvert, elcsüggedt, demoralizált tábor nem is akar többé az általános vitában részt venni. Tagjai, kik szólásra jelentkeztek, letöröltették neveiket a tábláról. Hadd beszélje ki magát az ellenzék, ők hallgatnak (hallgatni arany!) s majd csak akkor szólalnak meg, ha szavazásra kerül a dolog. Akkor sem nyögnek ki egyebet a nyomoruságos »igen« szónál, mely szócska a mily kedves a szerelmi vallomásoknál, ép oly utálatos és gyűlöletes akkor, midőn a nemzet jogait teszik kockára általa!

A függetlenségi párt egy maga vette föl a küzdelmet a közigazgatási javaslat

ellen, mert a mérsékelt ellenzék szintén belemerítette kanalát az államosítás tálába. Azonban a függetlenségi párt még sincs szövetségesek híján. Hallgatag szövetségesei azon kormánypárti képviselők, kik a javaslat miatt hátat fordítottak a szabadelvű klubnak; továbbá azon mérsékelt ellenzéki képviselők, kik az államosítás hívei ugyan, azonban e jogosságú javaslatot, mely csak kárára válnék a nemzetnek, még sem fogadják el.

Ez utóbbiak közé tartozik Beöthy Ákos, a mérsékelt ellenzék kiváló tagja, ki úgy megtépásztá tegnap a javaslatot, mint a hogy a szigorú apa meg szokta fenytetni romlott, vásott gyermekét!

Beöthy Ákos megmutatta, hogy mily álláspontot kellett volna elfoglalni a mérsékelt ellenzéknek a javaslattal szemben. Programjához híven hangsúlyozhatta volna az állami közigazgatás behozatalát, de azért a javaslatot, mely nem állami közigazgatást, hanem miniszteri és főispáni omnipotenciát teremt, vissza kellett volna utasítania s együtt kellett volna ellene küzdeni a függetlenségi párttal.

Sajnos, a mérsékelt ellenzék politikai baklövést követett el s régi fegyvertársát, a függetlenségi pártot e kérdésben cserben hagyta. De a függetlenségi párt egy magában is meg fogja buktatni a javaslatot s diadala annál nagyobb lesz, hogy a tulnyomó nagy többséggel szemben ő volt egyedül a nemzeti jogok oltalmazója, megvédője!

A vitában már is győzedelmeskedett a függetlenségi párt. Szónokai úgy szét szedték a javaslatot, hogy annak védelmezésére alig mer már valaki vállalkozni. S a függetlenségi párt harci kedvének és kitartásának az lesz a következménye, hogy a jelen országgyűlés alatt e javaslatból nem lesz törvény!

A függetlenségi párt szónokai rámutattak a közigazgatás bajainak alapokaira. Ugron Gábor, ki ismét megtalálta nagy tehetségének az illő tét, nyíltan kimondta, hogy nem az önkormányzat rontotta meg a magyar közigazgatást, hanem az a körülmény, hogy az ország hatvanhárom főispán között felosztott s ezek mindegyike a maga képére és kényére változtatta a megyét. Így támadt Magyarországon hatvanhárom különböző közigazgatás, csoda-e tehát, ha közigazgatásunk elromlott?!

A belügyminiszter — mondá tovább igen találóan Ugron — nem akar belügyminiszter lenni, hanem inkább be áll hatvanhárom vármegye főispánja főispánjának. Ő lesz a »legfőbb minden egyéb«, a ki korlátlanul fog itélni elevenek és holtak felett!

Már most, ha eddig is az volt a közigazgatás legnagyobb baja, hogy a főispánok a kezükbe adott hatalmat kor-t-e-s-c-z-é-l-o-k-r-a használták föl, mi vár reánk a jövőben, midőn a főispánok hatalma még nagyobbodni fog s felettük fog állani a legfőbb főispán, a belügyminiszter?!

A jövő, mely ránk várakozik, kétségbeejtő. Ez lesz az igazi »ázsiai közigazgatás«. Despoták, kényurak fognak uralkodni a rabszolgák tömege felett!

Ébredj föl tunyaságból szabadság-szerető magyar nép, büszke keleti faj, mert ha most föl nem ébredsz: örök szolgaság, örök kárhozat vár reád!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 9-én.

A közigazgatási vitát tegnap Tarnóczy Gusztáv kezdte meg. Szerinte a régi rendszer a vármegyei tisztviselői állásokat csak a vagyonos osztály számára biztosította, mert az tehetséges, de szegény emberek a régi fizetésből megélni nem tudtak. Csak a közigazgatás államosítása biztosíthatja azt, hogy a tisztviselői állások arra hivatott és képesített egyénekkel töltenek be. Az ipar és kereskedelem érdekei nem találtak oltalmat a municipalizmus mellett.

Beöthy Ákos kijelentette, hogy hiva az államosításnak, de a törvényjavaslatot nem fogadja el, mert rossz és a közvélemény nincs kellőleg előkészítve. Szónoki lendületet nyert beszéde, midőn arról beszélt, hogy a multban mint gyűjtötte össze a magyar nemzet, szabadságának biztosítékait a vármegyékben s mint engedte át ezeket 1848-ban a parlamentnek. Elesen támadta ezután a vármegyék közigazgatási bizottságait s a főispáni intézményt, amely csak a pártpolitika ügynökségeül szolgált eddig is és fog ezután is szolgálni. A mérsékelt ellenzék és a szabadelvűpárt között a válaszfalat nem csak az államosítás kérdése képezte; eltérő nézetben van e két párt a 67-iki kiegészítés értelmezésére s számos katonai dologra nézve is. Ezenkívül Beöthy nem bizik abban a kormányzati politikában és szellemenben, amelyet a szabadelvűpárt kormánya képvisel.

Az ülés végén Sóvágó Gábor s Hoitsy Pál a municipalizmus mellett beszéltek.

Beöthy Ákos bár barátja az államosításnak, de még sem fogadhatja el a törvényjavaslatot, amely nem teljes, nincs kellő kép indokolva. A reform, a melyről jelenleg szó van, a változások egész sorával van egybekötve és a törvényjavaslatok egész komplexumáról van szó. Mindezeket együtt kellett volna a közvélemény elé terjeszteni, hogy a közvélemény megérlelődjék és a ház tudja, hogy mi lesz annak a vége, aminek most még csak a kezdetét látja. Most még csak a kormány hatalmi növekedését látja, de a kellő garanciák nélkül. Elhibázott az is, a mit a törvényjavaslat az önkormányzatra nézve tar

talmaz. Az önkormányzatot sokkal életerősebb alapon kell szervezni, de viszont biztosítékot kellett volna szervezni az önkormányzat esetleges kinövési ellen. Nincs iszonyatosabb, mint a lokális zsarnokoskodás. Példák erre Anglia és Amerika. Átérve a javaslat egyes hiányaira, utal arra, hogy a közigazgatási bizottság fenntartására nem tudnak más érvelést felhozni, mint hogy ha el akarnák törölni, számos törvényt kelle módosítani. Ez csak nem lehet érv; különösen mikor a közigazgatási bizottság eddig épen nem vált be. A törvényjavaslat intézkedései az önkormányzatra vonatkozólag ép oly hiányosok, mint az államosításra vonatkozó részei. Mivel sem fogják előmozdítani a nemzeti egység megalakulását.

A magyar nemzetben 1526-ig mindig meg volt az az érett politikai érzék, hogy tekintettel a számos bel- és küllelenségre, a központi állam-erőt hatalmassá tegye; csak is abban az ádlatlan korszakban, midőn a török uralom után a magyar állameszmét a legfelsőbb körök elejtették, jutott a megye arra a szerepre, hogy absorbeálta azt a hatalmat, a mely az államot illetné. Ez szerencsétlen állapot volt. Azonban az 1848-iki törvényhozás alkotásai magukkal hozták, mint következményt, az államosítás eszméjét. Ha az egységes törvényhozást, a parlamentarizmust megalkottuk, ennek kiegészítése az állami közigazgatás. Ezt kifejtette szónok Kossuth előtt is.

Szónok kimutatja, hogy minő nagy előnye van a kinevezésnek, de óvakodni kell, hogy a választási korrupciót fel ne váltsa a bizantinizmus. Ezt csak a kellő garanciák akadályozhatják meg. Ez nincs meg a törvényjavaslatban. Nehez e kérdés megoldása, de azért nem szabad visszariadni. Mi kedvezőbb helyzetben vagyunk, mint a többi nemzetek, mert tanulhatunk példájukon. Szólvá azután kifejti, hogy mi módon tettek tönkre nálunk a főispáni állás tekintélyét, hitelét. Nem maradt a pártatlan államhatalom képviselője. Megrontotta a választáson alapuló közigazgatást, most meg akarják vele rontani az államosítást. Tula j d o n k e p e d i g s e m m i s z ű k s e g s i n e s r a a z a l i s p á n m e l l e t t. Csak üres frázis, hogy a főispáni állás bizalmi állás. A főispán utján a közigazgatásba bejut a bizantinizmus, a dilettantizmus és megmetelyezi környezetét. És ezt a szennyes munkát ép az ország független osztályainak tagjaira akarják bízni. Az sem áll, hogy ellensúlyozója lesz a bürokraciának. Szólvá felsorolja, minő lényeg-

ges differenciák vannak közte és a kormánypárt között és azért érthetetlennek tartja, miként bizhatnának e törvény végrehajtását a kormányra, a mely abból óriási politikai tőkét csinálhat. A törvényjavaslatot a kormánypárt csak pártpolitikai czélból fogadja el. A választások alatt minden tisztviselő felett a Damokles kardja függ. Ily állapot teremtéséhez nem járulhat. A reform különben sem égető, mert nem érett meg sem a közvéleményben, sem a politikai vezérferfiak között. Utal Tisza Kálmán egyik kijelentésére, amelyben azt mondta, hogy a kabinetnek nincs egy tagja sem, a ki a közigazgatás reformját rögtön akarná. Csak a beállott kormányváltás után életre kelt ujtási vágy szülte a hirtelen elhatározást, a mely süppedékes alapon áll. Véleménye szerint, ha elfogadják a törvényjavaslatot, ez megöli a parlamentarizmust; mert sok időre lehetetlenné teszi a pártok váltakozását. Ki fog ezután elvekért küzdeni Magyarországon, ha nincs mód igaz eszközökkel becsületesen kormányra jutni, csak kerülő uton, cselszövények árán. Csak nem lehet egyetlen párt uralmát örökkévalóvá tenni, avagy a fuzió intézményét állandó intézménnyé tenni. Ilyen egészségtelen viszonyok megölik a becsületes, tiszta parlamentarizmust. Mindez okok folytán nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Szólvá Gábor: Ez a javaslat az alkotmányos formába rejtőzött abszolútizmus javaslat. Ő sem rajong a mai közigazgatásért s azt hiszi, hogy ezen segíteni kell. De nem úgy, hogy a mostani, különben csak burkolt kinevezési-rendszert is eltöröljék, hanem a választási rendszernek szigorúan kvalifikacionális alapon való reformálása által. Ezt a törvényjavaslatot »Az önkormányzat megsemmisítése« cím illetné meg.

Ő a szabad választási rendszernek híve, de ha az államosítást óhajtaná is, ezt a javaslatot mégsem fogadhatná el, mert hiányzanak belőle a szabadság garanciái. A miniszterelnök ígéreteiben — a multak után s az esetleg beállható »non putarem«-ekre való tekintettel — nem bizhatik. A kinevezendő tisztviselők a kormánynak még inkább kortesei lesznek, mint a választottak voltak. A javaslatot nem fogadja el, hanem pártolja Szederkényi javaslatát. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Hoitsy Pál teljesen elfogulatlanul és objektíve akart a javaslatához szólni. A megyével soha kapcsolatban nem állott s így e

tekintetben sincs feszélyezve. Ő első pillanatban még az iránt sem volt tisztában, hogy vajjon elfogadja-e a törvényjavaslatot, vagy sem. De mikor elolvasta és áttanulmányozta a javaslatot, nem juthatott más elhatározásra, mint a leg-határozottabb opposzió álláspontjára. Historiailapon érvel a választási rendszer mellett s azt állítja, hogy ha a legfőbb méltóságokat még most is választanók, akkor lehetne remény, hogy kinevezett tisztviselőkkel is boldogulhatunk.

Emlékeztet arra, hogy miként csinálták az Unio alkotmányát. Nagy bizottságot küldtek ki, külön lapot indítottak s két éven át pertraktáltak a kérdést, mielőtt a javaslatot be-terjesztették volna. Pedig abban a kormányban is voltak okos emberek; hogy többet ne emlitsen, ott volt Washington is. Ne higgyék, hogy e javaslattal a nemzetiségi bajokon segíteni lehet. Csak nézzék meg, hogy kik hagyták oda a szabadelvű pártot e javaslat alkalmából. Csupa olyanok, kik nagyrészt nemzetiségi kerületeket képviselnek s a kik félnek attól, hogy a kinevezett tisztviselőkkel a magyar nemzet erejét, különösen Erdélyben, nem lehet fentartani.

Senki sem fog neki olyan választott tisztviselőt mutatni, aki e nemzetiségek érdekében agitálna; de a nemzetiségi vidékről feljött képviselők szívükben igazat fognak neki adni abban, midőn azt mondja, hogy az állam által kinevezett tisztviselők között elég sokan vannak, akik nemzetiségi agitátorok. A vármegyei rendszer ellen a megyei domináló klikket s ezeknek befolyását szeretik felhozni, de ezeknek dominálása és befolyása a kinevezési rendszer alatt is könnyen fog érvényesülni.

A miniszter okmányokból fogja meríteni az információit, melynek alapján a tisztviselőt kinevezi, a megye ellenben ismerte egész életét s egész jellemét annak az embernek, akit megválasztott. A kormány gondolata nem az, hogy hogyan kelljen tisztviselőket kinevezni, hanem az, hogy hogyan kelljen képviselőket kinevezni.

Föltétlen rendelkezési jogot akar a kormány; lakaj-uniformisba akarja bujtatni a megyét, de a függetlenségi párt meg fogja gátolni ezt a merényletet.

Mikor Trefort 1869-ben Gyomán megbukott s bukásának okául a modern barbárság fészket, a megyét hozta fel, — Csernátony e nyilatkozatról azt írta, hogy, a ki hazájának intézményét a külföld előtt így állítja pellen-gére, megérdemelné, hogy hazájából kiűzzék. A pártot az a tudat lelkesíti, hogy a szabadság utolsó foszlányait nem akarja a nép kezéből kivételni. Nem fogadja el a javaslatot.

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

A szenvedett ember.

— Kép a multból. —

Arannyal tele tarisznya a mult, drága kincset szednek abból az emlékezők.

Letűntek ugyan a szép napok, de viszsza néző verőfényében megfürdik lelkünk s ebben a kavargó, szédületesen haladó korban, néha-néha jól esik vissza is tekinteni.

Az igaz gyöngyök között aztán a humorista is talál egy pár fénylő kalárist, melynek értéke nem világra szóló, de mégis kár elfeledni, kár ott hagyni az utcza porában.

A nagy Biharország népe a hatvanas évek elején kavargott, mint egy óriás méhkas, mely sziníg meg van telve, nem ugyan mézzel, hanem keserűséggel.

Egy kinteljes hosszú évtized visszafojtott sóhajta tört ki, mikor újra derülni kezdett az idő, mikor kiűtött a szabad világ.

A középosztály, mely a szomorú napok alatt a hét szilvafa árnyékában huzódott meg s nem igen hagyta el az ősi kuriát, kezdett bejárogatni a központba, hirt hallani az idők

változásáról és részt venni a közös munkában.

Akkor nem rága egyik magyar ember a másikat, s az államépületet nem sárral dobálták, hanem egy szívvel, egy lélekkel igyekeztek felébreszteni a nemzeti szellemet és közös akarattal vettek részt az alkotmány újja teremtésében.

Biharország kiváló szerepet vitt ebben a munkában, a balközép vezére: Tisza Kálmán és táborokara, innen intézte támadásait a cselszövények ellen.

A vármegye zöld asztalánál ép úgy, mint a »Fekete Sas« fehér asztala mellett politikáról folyt a beszéd.

Az olyan emberek egészségéért, kik a szabadságharc alatt vérüket ontották a hazáért, annyi bakart ütítettek a lelkes szónokok, hogy minden csöpp vér hullásáért egy pár csőbör borral lett kárpótolva a csaták hőse. Zengett a tus, meg a népszerű Tisza-nóta, eleven élet pezsgött, hazafias szellem lengett mindenfelé.

De nem csak azokat tisztelték, ünnepele-ték, kiken eret vágott a német, meg a muszka, hanem becsülésben részesült az olyan férfi is, ki a puskaport nem a csatatéren, hanem a nagyváradi várban a löporgyarban szagolta, ki

töltést és fojtást készített a haza oltárára. — Mindazáltal legnagyobb áhitattal tekintettek azon kiváló hazafiakra, kik elveikért a hívősen ültek; az ilyen embereket elnevezték »szenvedett embereknek.«

A kufsteini, spielbergi, budai és aradi vár kazamátáiból szabad szárnyra eresztett sasok, büszke göggel, fölemelt fővel járkálhattak; nyitva volt előttük minden ajtó, az egész nemzet tisztelettel hajolt meg előttük.

Mindenik egy-egy élőjele volt a nemrég lezajlott nagy időknek, egy-egy tanuja a gyűlölt hatalom erőszakoskodásainak.

A penészes börtön levegője és a sovány rabkoszt látszott arcukon, beesett szemmel tekintettek ismerőseikre, kik sóhajta fogtak velök kezét s érdeklődéssel kérdezősködtek a raboskodás kinjairól.

Két-három markos legény emelte vállra a nagy férfit, bemutatták a mulató vármegyének, hogy itt van újra egy szenvedett ember. Ilyenkor tágult a közönség; utat csináltak neki a főasztalhoz s mikor az eljenzés lecsilapult, egymásután állottak fel a szónokok és éltették a nap hőseit.

A pártvezér jobbján ott ültek egymás

— Reggeli ülések a képviselőházban. A képviselőházban, mivel az üléseket mindig a déli órákban, a legnagyobb hőségben, s ezenfelül még rosszul ventilált teremben tartják, mozgalom indult meg, hogy a képviselőházi üléseket alkalmasabb és hűvösebb időben tartsák. A képviselők közül többen az éjszakai parlamenti ülések mellett kardoskodtak, mondván, hogy az angolok, kikre olyan nagyon szeretnek hivatkozni a tisztelt házban, szintén éjszaka intézik az országjok sorát. Nagyon sokan azonban hajnali órák mellett vannak, s azt óhajtják, hogy a t. Ház reggel 7 órától 11-ig ülés ez z é k. Mikor már nagyjából látszott, hogy ennek az utóbbi időpontnak van több pártolója, megkérdezték Szapáry Gyula gróf miniszterelnököt, vajjon van-e kifogása eme tervezett változás ellen. A miniszterelnök kijelentette, hogy belemegy a változásba, ha a többség óhajtja. A mérsékelt ellenek szintén hozzájárul Irányi Dániel, a függetlenségi és 48-as párt elnöke pedig azt mondta, hogy szintén hajlando a változtatást elfogadni, hanem előbb a kérdést a pártja elé viszi. A képviselőházban Krajcsik Ferenc kezdte meg az aláírási ívek körözését, s utóbb még több iv járt kézről-kézre, s ezeket a képviselők olyan számosan irták alá, hogy máris bizonyosnak látszik a változás elfogadása. — A képviselőházban talán már legközelebb szóba kerül a dolog, s a jövő héten ugy lehet már hajnaltájt kell a képviselőknak felkelniök, hogy csinálhassanak közigazgatási vitát.

— Bismarck herceg Ausztria-Magyarország ellen. A német kormány szükségesnek tartja hivatalos lapjaiban erélyesen visszautasítani azon támadásokat, melyeket Bismarck herceg minduntalan s a legképtelebb ürügyek alatt folytat a rendelkezésére álló sajtóban monarchiánk ellen. Mert abban, hogy e bujtogatás közvetlenül az exkancelárlától indul ki, már azért sem lehet kételkedni, mert különben a német kormány nem tulajdonitana a dolognak oly nagy fontosságot s nem lépne föl ellenök oly erélyesen. Legújabbban a Bismarck-féle »Hamb. Nachrichten« nagy politikai akciója fujta föl a cseh és francia tanulók közt Prágában végbement fraternizálást. Ez eseményt a hamburgi lap arra használja föl, hogy a németek figyelmét felhívja a veszélyekre, melyek az osztrák nemzetiségi viszonyok bizonytalanságából származ-

nak s mely viszonyok, mint mondja, egész a katonatisztikarba is behatolnak. Ebből a lap nyugtalanító benyomást merit a jövő esélyeire nézve. E benyomás alól annál kevésbé szabadulhat, »mert Németországban az Ausztriával való szövetség értékének megítélésénél azon hamis föltevésből indulnak ki, hogy az minket Franciaország ellen is véd s Ausztria nyomban támogatni köteles bennünket, mihelyt Franciaország támad. Ez nem áll. A szerződés 2. pontja szerint ez esetben a casus foederis csak akkor következik be, ha Franciaországban kívül Oroszország is megtámad bennünket vagy Franciaországot katonailag támogatja.« A hamburgi lap azután heves szemrehányásokat tesz Caprivi tábornoknak, hogy monarchiánk kedvéért megszakította a jó barátságot Oroszországgal, melyet Bismarck herceg mindenkor fentartott. Egy másik cikkében a hamburgi lap azt írja, hogy a bécsi kabinet nemcsak politikai, hanem gazdasági tekintetben is a maga hasznára akarja kiaknázni azt, hogy Németország szakított Oroszországgal. Most Ausztria akarja magához ragadni a vezérlő szerepet a hármas-szövetségben, mely eddig Németországot illette. Az exkancellár lapjának ez állításai egytől-egyig alaptalanok. Németország nem szakított Oroszországgal s monarchiánk nem akarja eddigi pozícióját a hármas-szövetségben módosítani. A berlini lapok mind igen hevesen utasítják vissza a »Hamb. Nachrichten« okoskodásait. Első sorban a »Nordd. Allg. Ztg.« hangoztatja, hogy az orosz-német viszonyokban nem állt be változás. A független lapok más szempontokból helytelenitik a hamburgi lap érvelését. A »National-Ztg.« szerint Bismarck herceg kancellársága alatt is fenforgott a veszély, hogy Németországot egy időben fogja Francia- és Oroszország megtámadni. Már az I. Vilmos császár idején előterjesztett katonai törvényjavaslatokat is e lehetőséggel indokolták. Nehány berlini lap azt mondja, hogy Bismarck ellen az ugynevezett Armin-paragrafust, a büntető-törvény egyik pontját kellene alkalmazni. A »Freisinnige Ztg.« fölemliti, hogy a most létesült osztrák-magyar-német kereskedelmi szerződésnek a szász király volt a kezdeményezője. A lap végül hangsúlyozza, hogy a Bismarck-éra alatt olyan cikkekért, minöket most a »Hamb. N.« közöl, felségáruslási pórt indítottak volna az illető lap ellen.

BELFÖLD.

A Vaskapu szabályozási munkálatai nagy akadályokba ütköznek. A munka lassan halad előre, sőt azt, legalább egyelőre, valószínűleg be is fogják szüntetni. Ez a nézet uralkodik legalább a Vaskapu környékén. A szabályozásnál alkalmazott mérnökök körében általános az elégtelenség, mert a munka óriási, a fizetésük pedig aránylag igen csekély. Ezért a mérnökök egyre-másra hagyják el állomásaikat. Az egyik hajó, melyet a szabályozási munkálatokra építettek, Orsován vesztegel, mert szervezete gyenge. Szakértők azt állítják, hogy ha a hajóáratokat legalább egy időre be lehetne szüntetni, a munka felannyi költséggel és kevesebb idő alatt lenne befejezhető.

Bosnyák csapatok Budapesten.

A boszniai és hercegovinai csapatoknak az ország területére való behozatalára vonatkozó törvény alapján, a katonai kormány már foglalkozik azzal a tervvel, hogy az őszi csapatáthelyezéseknél a főváros helyőrségébe egy boszniai zászlóalj is beiktattassék. E zászlóaljat Boszniában a 68-ik gyalogezred egyik zászlóalja váltja fel.

Vegyes hírek.

A kormánypart bomlása. Id. gróf Teleki Domokos orsz. gyűl. képviselő — a közigazgatási javaslat miatt kilepett a kormánypartból. — Omnibuszsztrájk Budapesten. A budapesti társas-köcsi tulajdonosok sztrájkolnak. Járműveikkel megszüntették a közlekedést a főváros utcáin, a mit azonban senki se sajnál. — Az osztrák-magyar államvasut magyarországi vonalainak átvétele az állam közzei által már megkezdődött. A leszámolást ez évre, minthogy a szerződésnek visszaható ereje van, 1891. január 1-től kezdve fogják megejteni. — H. Bőszi örmény város kérvényét az államviselés ellen, melyet Sövägő Gábor orsz. gyűl. képviselő nyújtott be, a képviselőház tegnapi ülésén mutatta be az elnök. — Uj főispánok. A király báró Apor Gábor, Háromszék vármegye alispánját Nagy-Küküllő vármegye főispánjává, gr. Bethlen Pált pedig Besztercze-Naszód vármegye főispánjává nevezte ki.

KÜLFÖLD.

Szláv politika. A »Kreuzzeitung« jelentése szerint Ignatiev a prágai kiállítás meg akarja látogatni. A szerb deákoknak újában tervezett prágai látogatásukhoz Mudrony Pál az ismert pánszláv is csatlakozni akar, a ki Prágában annak programját akarja kifejteni, hogy az összes szlávok az orthodox vallásra terjenek át.

Az orosz kormány a katolikusok ellen. Az orosz belügyminiszteriumnak az idegen vallásfelekezetekkel foglalkozó ügy osztályában most tanulmányozzák azt a kérdést, hogy lejjebb szállítsák a római katolikus barátklasztromok számát, a melyeket eddig állami költségen tartottak fenn. Ilyen barátklasztrom idáig 34 volt, közte 4 női szerzet.

A czár Párisban. A »Pátre« bonapartista újság szerint a czár párisi látogatása augusztus végére be van jelentve. Az elyseében már két nap óta képezi a beszéd tárgyát ez a látogatás. A hír meglehetősen gyanusan hangzik s talán nincs is szükség külön megczafolására, bár ez valószínűleg nem fog elmaradni. Ha egyéb nem, visszatartja az orosz uralkodót a párisi kirándulástól az a körülmény, hogy a francia fővárosban sok orosz tartózkodik, ezek pedig csak nemrégiben Szeliwersztov tábornokon bizonyították be, hogy a bosszu nem lohad bennük.

Vérfürdő Haitiban. Haitiből május 31-iki kelettel érkezett jelentések szerint Hippolyte tábornok 80 embert fogatott el forradalmi összeesküvésben való részvétel gyanuja miatt. Az a hír terjedvén el, hogy az elnök a fogházra Gatling mitrailleuse-t szándékozik irányoztatni, hogy az ott levő 80 foglyot megölésse, az utóbbiak barátai a fogházba mentek, hogy megszabadítsák őket, de a kísérlet meghiúsult. Az erre következett vérfürdő első áldozata egy Rigaud nevű tekintélyes kereskedő volt, kit az elnök elfogatott, a temetőbe hur-

mellett csöndes megadással az ünnepeltek. — Kezők szára elfáradt a sok konzisztástól, arczuk kigyuladt a pirulástól és az érmellekítől.

Néha már tulságba is ment ezen folytonos ünnepelgetés; unni kezdték maguk a szenedett emberek is.

Egy alkalommal azután fölállott az asztalra Bagossy József, a sárréti magyar és nyomatékkal szólott oda az öreg Jancsi cigánynak, hogy: ácsi!

Minden szem reá fordult; már tudniillik nem a cigányra, hanem Bagossy Józsefre, ki így kezdte beszédét:

Uraim! Itt van ez az egyszerű gubás ember, Gyujtó László uram Komádiból, ki szintén érezte az atkos Bach-kormány vaskezeit, bilincsekben töltötte élete javát, letűnt ifjusága legszebb éveit; ürítsünk egy pohár bort az egészségeért; mert hisz ő is szenedett ember.

Kitört erre a lelkesedés; körülállották Gyujtó László uramat, kinek arczáról leritt a szenedés, sőt még a ballábára egy kicsit sántított is a lánchordozástól.

Na még ilyenre sem találtak! A többi szenedett emberek, mind egyszerű nadrágos urak, de ez a sárréti hazafi golyos ingben jár, gubát visel és mégis politikai fogoly volt.

A »Fekete Sas« felső asztalához ültették Gyujtó Lászlót is.

A párt-vezér élénk érdeklődéssel kérdezösködött tőle, hogy hol volt bezárva.

— Váczon sanyargattak, felelt rá a bubanatos ember.

— Hány évig raboskodott?

— Hét hosszú esztendeig uram.

De hát tulajdonképen micsoda összeesküvésben vett részt, hogy ilyen nehéz büntetést szabtak rá? — faggatták a többiek, — miért szenedett annyit?

Erre a kérdésre lehorgasztotta fejét Gyujtó Laczi, szemére huzta a kalapját, beletekintett a pohárba, azután pedig nagy sohajtások között így felelt:

— Tekintetes urak! nem olyan uri módra szenedett ember vagyok én, mint más; mert engem ludológért záratott be a bécsi kamarilla.

Mindenkinek elállott a szava, még a cigány se huzott tust erre a beszédre, kiesett kezéből a vonó s ettől a percztől kezdve, abbahagyták a szenedett emberek ünneplését Biharországban.

Lovassy Andor.

zoltatott és ott agyonlövetett. Agyonlőtték Rigaud 16 éves unokaöccsét is. A tömeges kivégzéseket folytatják, bár senki sem fejt ki ellentétet.

Vegyes hírek. Lebel ezredes, a róla elnevezett ismétlő fegyver föltalálója. Párisban meghalt. Lebel volt az első, aki az acélburkolatú fegyverlővegeket alkalmazásba vette. Talalmányát a francia kormány 1 millió frankért vásárolta meg. — Elhunyt szerkesztő. Wengráf Móricz, a „Neues Wiener Tagblatt” főszerkesztője, életének 61-ik évében Bécsben elhunyt. — Az orosz csári család, a cárevis hazatérése után, hajón Kopenhágába megy. A csári pár Pétervárott fogja megülni ezüst-lakodalmát. — Szabadon bocsátott foglyok. A cserkeszkői rablótámadás alkalmával elhurczolt utasokat a rablók szabadon bocsátották. — Anglia népessége. Angliában a legújabb népszámlálás eredményét most teszik közzé. Ez adatok szerint London lakosainak száma 4,211,057, holott 1881-ben csak 3,815,544 lelek volt az angol fővárosban, tehát a szaporulat 10 százalékkal. Anglia többi nagyobb városainak lakossága szintén szaporodott. Csapán Liverpool lakossága fogott 5 százalékkal — Walderssee gróf f. hó 8-án meglátogatta Bismarck herceget Friedrichsruhében és estig ott időzött.

Ujdonságok.

* **Városi közgyűlés.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága holnap d. e. rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozatát már közzétük. Miután a közgyűlés napirendjére oly ügyek is vannak kitűzve, melyeknek eldöntéséhez az 1886. XXII. t. cz. 110. §-a értelmében a közgyűlés összes tagjai általános többségének (beleértve a szavazattal bíró tisztviselőket is) hozzájárulása szükséges, hogy e fontos ügyek halasztást ne szenvedjenek: a polgármester ur külön meghívón fölkerlte a bizottsági tagokat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

* **Közigazgatási bizottság.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága hétfőn tartotta meg rendes havi ülést, gróf Degenfeld József főispán elnökle alatt, a megyeház nagytanácstermében. Ráczó Gyula alispán mult óról szóló jelentése szerint a személy és vagyon biztonság a megyében kifogástalan volt. Tüzeset 6 fordult elő, de ezek is jelentéktelenek. A hasznos házi állatok egészségi állapota teljesen jó volt, járvány sehol sem uralkodott. Szunyogh pénzügyigazgató jelentése szerint egyenes adóban befolyt 76,456 frt 41 kr., a mult évi május havi bevételnél több 2,204 frt 97 krral. Dr. Sárvary Lőrincz kir. ügyész jelentése szerint a bősziroményi kir. fiók fogházban mult apr. hó végével fogvamaradt 42 férfi és 8 nő, ezekhez május folyamán a központból szállított 11 férfi és 5 nő. szabadon bocsátott 10 férfi és 1 nő. Munkakeresmény 28 frt 28 kr.; készletben van 439 drb kosar.

* **Raktártűz az »István-malomban.** Tegnap egész nap jött-ment a gőzmalomban a közönség s a rom előtt valóságos meeting volt reggeltől estig; tanakodtak rajta, hogy mi lehetett a tűz oka, de még erről semmi bizonyosat nem lehet tudni. A raktár belseje égő kráter, egy méternyire áll benne az izzó parázs, mely egy-egy helyen lángot vet néha, s magasan csap fel a megrepedezett falakon. A gőzmalmi munkások egész éjjel dolgoztak három teckendővel, mert az égő krátert folyton locsolni kell, különben ismét veszedelmessé válhatnak. A mai erős szél nem igen kedvez az oltásnak. A kiégett ablakokon keresztül befu a parázs közé és lángra szítja. Az összeégett liszt, mely vízzel van keverve, folyton ömlik az ablakokon s olyan forma anyagot képez, mint a kozmás pászka, de tömör, mintha kő lenne. A gőzmalmi igazgatóság folytatja a leltározást, hogy pontosan ki lehessen számítani a szenvedett kár összegét. A tűzvizsgálatot még nem tartották meg.

* **A póttartalékosok** szolgálati kötelezettsége. A hadügyminisztérium fontos határozatot hozott a közös hadsereg póttartalékosait illetőleg. Az a kérdés merült föl ugyanis, vajjon a póttartalékba áthelyezett és elbocsátásuk előtt ki nem képezett póttartalékosok, tekintettel az 1891-ik évi véderőtörvényi átmeneti szabályzatra, kötelesek-e a póttartalékosok fegyvergyakorlatára bevonulni és tartoznak-e hadmentességi adót fizetni? Az első kérdésben a hadügyminisztérium olyképen határozott, hogy tekintettel a véderőtörvény harmadik szakaszának második bekezdésére, mely szerint a póttartalék nyilvántartásából, ennek állományába beosztandó védkötelesek a békében való kiképzéstől és a periodikus fegyvergyakorlatoktól mentesek, azon körülmény, hogy eme védkötelesek közül egyesek még az 1889. évi törvény életbeléptetése előtt katonailag ki voltak képezve, az idézett törvényes határozmányt nem változtatja meg. A véderőtörvény 2. része utolsó bekezdésének 37. §-a, valamint a fönt idézett III. szakasz 2. bekezdésének 3-dik pontja csupán ama védkötelesekre nyer alkalmazást, kik az új véderőtörvény életbeléptetésekor már a póttartalék állományához tartoztak és katonailag ki voltak képezve. — A hadmentességi díjra vonatkozólag a hadügyminisztérium azt felelte, hogy ennek elbírálása nem tartozik a katonai hatóságok hatáskörébe.

* **„Dolgozatosok”** című regényünk, mely gyönyörűen festette a keresztényiség első századait s mely lélektani tanúsága igazi örömet szerezett az olvasóknak, a tegnapi számomban véget ér. Asztal-fiókunkban több apróbb beszély várja a közlést s ezek egyikének, a „Teuzile” című beszélynek (írta: Horváth Károly) közlést ma megkezdjük. Ajánljuk olvasóink figyelmébe. Midőn ezen apróbb beszélyek lejárnak, a jövő évnegyedben egy hosszabb terjedelmű, eredeti magyar regénynevet kedveskedünk olvasóinknak.

* **Képkiallítás a Bikában.** A Morretti képre Restaurátor által ügyesen rendezett képkiallítás még mindig szép számú látogató közönséget vonz a »Bika» termeibe. Elénk tetszésben részesülnek Than Mórnak ugy nagyobb festményei, mint az apróbb sikerült aquarellek s kisebb képek különböző hírneves szerzőktől. A mint értesülünk, holnaptól kezdve d. e. 10—12 s d. u. 3—6 óra közt ezek a festmények nyilvános árverésen eladatnak, a jegeli áraknál 50%-kal is olcsóbban s az árverés alatt belépti díjak sem szedtetnek. Reméljük, hogy a szépért lelkesülő műértő közönség e kedvező alkalmat felfogja használni, midőn jeles magyar festőművészeink műveit olcsó áron megszerezheti. A mint halljuk, a mostani kiállítás kedvező sikere arra indítja az ambíciós kiállítót, hogy ezentul minden évben, tavasszal és őszszel tartalomdus kiállítást fog rendezni nálunk, a mit bizonyára örömmel vesznek tudomásul a műbarátok.

* **Részvét távirat.** Simonffy Imre polgármester tudatván az országos veres keresztényegylet elnökségével gr. Bethlen Mikó Róza halálát, következő táviratot kapta: gr. Bethlen Mikó Róza elhunytát őszintén fájjaljuk és kérjük a választmányának részvétünket tolmácsolni. Temetésén képviseletünkre gr. Mikes Miklóst, gr. Schweinitz Gyulánét és Rózsahelyi Aladárt kértük fel. — Az igazgatóság: gr. Csekovits Endre, Darányi Ignác.

* **A hortobágyi czifra ménes** pótolvasását 4-én, 5-én és 6-án ejtette meg az e célra kiküldött bizottság. A pótolvasás eredménye a következő: hámos marha szaporulat 54 drb, tavalyi 9 drb, hámos ló szaporulat 200 drb, tavalyi 26 drb, ökör szaporulat 75 drb, juh szaporulat 103 drb, kos szaporulat 2 drb. Tehát az eredmény teljesen kielégítő.

* **Csokonai-kör.** Nyilvános számadás és köszönet-nyilvánítás. A Csokonai-kör f. é. május 30-án, saját házalapja javára rendezett táncmulatság alkalmával eladott 290 db. 1 frtos jegy: 290 frt; 44 db. 2 frtos jegy: 88 frt; felülfizetésekből befolyt: 91 frt; összes bevétel 469 frt. Ebből levonva a kiadásokat: 223 frt 36 krt, marad tisztjövédalom: 245 frt 64 kr, mely összeg a kör

házalapjának első beteti könyvében pénztárnok által külön fog kezeltetni. — Felülfizettek: Gróf Degenfeld Józsefné Szilassy Irma urhölgy 48 frt, özv. Komlóssy Imréné Thurzó Róza urhölgy 4 frt, M. Linkner Jeanette 5 frt, özv. Bérassy Daniné urhölgy (Er-Semjen) 2 frt, Szepessy Antalné urhölgy 2 frt, Kolláth Teréz urhölgy 1 frt, Bácsi Julianna urhölgy 1 frt, Vértesi Arnold ur 3 frt, Weinberger Albert ur 3 frt, Lippmann Samuel ur 3 forint, Saághy Gyula ur 2 frt, Ráczó Gyula ur 2 frt, Dr. Kola János ur 1 frt, Ujváry István ur 1 frt, Szabó Mihály ur 1 frt, Kohn Lajos ur 1 frt, N. N. 1 frt, Magyarfi fiuk zenekara 10 forint, együtt 91 frt. Mely nagylelkű adományokért az illető felülfizetőknek, — továbbá Szentkirályi Tivadar és Zádor Lajos uraknak, Antonovics Gyula gázgyári igazgató urnak, Paczelt János műkertész urnak s általában mindazoknak, kik közreműködésük által ez estélynek ugy erkölcsi, mint anyagi sikeret előmozdítani szivesek voltak, alólírott rendező bizottság legőszintebb köszönetét nyilváníja.

Debreczen, 1891 június 8.

Komlóssy Arthur,

r. b. elnök.

Dr. Tüdös János, Tóth Béla, Bészler Károly,

r. b. jegyző. r. b. pénztárnok. r. b. ellenőr.

A fenti számadás és köszönet-nyilvánítás kiegészítésül közöljük, hogy a Komlóssy Arthur II-ik alelnök által a »Csokonai-szoba» felállítására régebben adományozott: 14 frt, a Dóczy-nevelőintézet majálisából a kis leánykák által küldött 10 frt és neh. Bősziroményi Roza urhölgy által végrendeletileg hagyományozott 1000 frttal együtt a »Csokonai-ház» aapja már 1269 frt 64 krral rendelkezik, mely összeg a házalap-gyűjtő-bizottságnak további tevékenységére, a művelt társadalom, egyletek és hatóságoknak pedig a támogatás nagyobb mérvű kifejtésére, azt hisszük kellő buzdításul már is szolgálhat. (Térszükében késett. Szerk.)

* **Dohánytermelők figyelmébe.** A debreczeni pénzügyőri bizottság Debreczen város határában az 1891. évre dohánytermelési engedélyt nyert egyének földterületeinek fölmérésére a következő határnapokat tűzte ki, u. m.: újföldeken e hó 22., 23. és 24-ét, Ebes és Ondód pusztákon 26. és 27-ét, Pallag pusztán 29-ét, Szepes pusztán 30-át. Egyedjegy felhivatnak a termelőik, hogy a felmérésnél személyesen, akadályoztatásuk esetén pedig a városi hatóságnál bejelentendő megbízottjaik által jelen legyenek és érdekeikre felügyeljenek, mert ellenkező esetben távollétük annak jeléül tekintetik, hogy a pénzügyőrség eljárásában megnyugodtak. A debreczeni mezőrendőr kapitányság.

* **Halálozás.** Unger Gusztáv debreczeni kir. ítélő-táblai bíró és neje szül. Sereghy Aranka, mint szülők a magok, valamint gyermekeik: Irma, Lajos, Aranka, Lujza, Margit, Gusztáv és József, valamint a nazyszülők és a kiterjedt rokonság nevében is a legmélyebb fájdalommal tudatják feledhetlen elsőszülött fióknak, a szeretett testvérnek, unokának és rokonnak, Unger Bela mérnökjelöltnek 22-ik életében, folyó hó 8-án, délután 3 órakor a baldoklók szentségeinek ajátos felvétele után, 9 havi keresztényi türelemmel viselt betegség következtében történt gázszos elhunytát. A drága halott földi részei f. hó 10-ik napján, délután 5 órakor fognak a szülői háztól a róm. kath. egyház szertartásai szerint a hidontuli temetőbe örök nyugalomra tétetni. A megboldogult lelki üdvéért az engesztelő szent mise áldozat f. hó 10-én, délelőtt 11 órakor a róm. kath. székesegyházban fog az egek Urának bemutatni. Szatmárt, 1891. évi június 8. Áldás és béke hamvaira!

* **Bihari rémtettek.** Mezőkeresztesen Venyige Lajos, törvényes nejeének a nyakát borotvával elvágta s a holttestet a temetőbe hurezolta. Végre pedig önkényt jelentkezett a bíróságnál. E borzasztó tette az vitte, mert felesége szemrehányásokat tett neki, hogy mellette még ágyast is tart magának. Dobozone pedig Farkas Imre ottani lakos családi viszály miatt rálött a feleségére. A midőn a csabai esendörök el akarták fogni, magát is agyonlötötte.

* **Kegyeletes gyászünnepély** lesz f. június 14-dik napján vasárnap délután 3 órákor a nagyvárad olaszii sirkertben. Ekkor fog a néhai Nagy István nagyvárad ev. ref. lelkész és bihari esperes hamvait jelző díszes síremlék, — melyet tisztelői és barátai adakozásából emelt a nagyvárad ev. ref. egyház — rendeltetésének ünnepélyesen átadni. Mire az érdeklődők figyelmét e helyen is felhívja a r e n d e z ő s é g.

* **Gyászjelentés.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtetlen jó férjem, szeretett apánk, nagybátyánk, fiam és rokonnak néhai Jablonczai Kálmán okleveles mérnök és földbirtokosnak, folyó hó 8-án, élete 62-ik, boldog házassága 33-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. Drága halottunk földi részei folyó hó 10-én, d. u. 5 órákor fognak a kis-mester-utca 1104. számú családi háztól, a Szent-Anna-utczai sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 11-én reggeli 9 órákor fog az egék urának bemutatni. Debreczen, 1891. július hó 8-án. Özv. Jablonczay Kálmán szül. Rickl Mária. Gyermekei: Kálmán, nejevel Gacsári Emmával; Margit, férjével Szikszay Gyulával; Ilona és Gizella, Édes atyja: Jablonczay Imre. Unokái: Jablonczay Lenke és Sándor. Szikszay Margit, Gyula és Zoltán. Számos rokonok nevében is Béke poraira!

* **A szt.-László-fürdő.** Nagyváradról írják, hogy a város mellett alig másfél órányira fekvő ugynevezett püspök (Szt.-László) fürdőben, mióta a Felix-fürdőben új forrást nyitottak, a víz annyira leapadt, hogy az egészen újonnan renovált szép fürdő jövője iránt kétség merült fel. A hiányon aztán minden áron segitendő, egy forrás nyitására láttak. Hónapok óta furtak a mélybe és eredménytelenül, míg végre a napokban egy sziklaréteg áttörése után 39 mtr mélységből előtört a forró vízoszlop, melynek vastagsága mintegy 42 centiméter. A bő forrás valószínű kincset ér az elegánsan átalakított fürdőhelynek.

* **A „Zion” debreczeni betegsegélyző** egyesület f. hó 7-én d. e. 10 órákor népes közgyűlést tartott, mely alkalommal bemutatattak a belügyminiszter által észrevétel nélkül jóváhagyott alapszabályok. Simonovits Dzsó egyetemi titkár felolvasta az egyesület eddigi működéséről szóló jelentést. E szerint az egyesület eddig 85 rendes és 45 pártoló tagot számlál. Az ez évi költségelőirányzat 1462 frtban van megállapítva, mely összeg túlnyomó része gyógy-szerekre és betegsegélyezésre van szánva. Az egyesület tiszta vagyona május hó végén 581 frt 05 kr volt. Dr. Balkanyi Emil és Dr. Burger Péter egyetemi orvosok május hó végeig 61 rendes tag családjánál 261 esetben nyújtottak orvosi segélyt. Az ülés főtárgyát a diszelnök választása képezte, mely állásra az elnökség indítványa folytán egyhangulag Dr. Popper Alajos választott. Dr. Popper Alajos egy 5 tagú küldöttség által kéretett fel az ülésben való megjelenésre. Megerkezésekor Stern J. üdvözölte a megválasztott diszelnököt, mire ez tartalmas szép beszédben válaszolt. — Miután még Dr. Balkanyi Miklós indítványa folytán az egyesület elnökének és az egész választmányának buzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönet és elismerés szavaztatott, az ülés berekesztett.

* **Tánc-estély.** Schaf János tánc-tanító, tánc-tanításának bevégezése alkalmából, f. hó 13-án, azaz vasárnap, a szél-utczai 2618-ik számú háznál zártkörű tánc-estélyt rendez. Belépti díj tetszés szerint. Kezdeté 8 és 1/2 órákor. A férfi vendégek jelvényt, a hölgyek pedig díszes tánc-estélyt kapnak.

* **Orvos Gyurka — rendőr.** Tegnap este kilenc órákor a Gorovi-féle kis-várad-utczai vendéglő pinczéjébe betört Szabó Ferenc csavargó és öt üveg pezsgőt a hóna alá kapván, megakart szökni. De észrevették és rendőrré kiabáltak; mire a rendőr előkerült, a csavargó már mesze járt. Ekkor került oda Orvos Gyurka s midőn látta, mi a baj, utána futott a betörőnek és hosszú lábaival el is érte s aztán elfogta őt. Szabó Ferenc ügyét áttették a kir. ügyészhez.

Debreczeni piac.

Debreczen, jun. 10.

Hoti vásár.

(Június 9.)

1 mm. Buza	9.00	8.90	8.80
1 mm. Kétszeres	7.50	7.40	7.30
1 mm. Rozs	7.20	7.10	7.00
1 mm. Árpa	6.80	6.75	6.70
1 mm. Zab	6.80	6.75	6.70
1 mm. Tengeri	7.20	7.10	7.00
1 mm. Köles	—	10.00	—
1 mm. Rizs	—	22.00	—
1 mm. Borsó szepességi	—	17.00	—
1 mm. Lencse	—	19.00	—
1 mm. bab fehér	—	8.50	—
1 mm. köles kása	—	14.50	—
1 zsák burgonya	—	2.50	—
100 kiló Szalonna	49.00	47.50	46.00
100 kiló Háj	49.00	47.50	46.00

Sertés-vásár.

(Június 8.)

Sertés. Felhajtattott 1700 drb, eladatott 1054 drb.

Irányzat élénk.

Árak: Sovány sertés: hat hónapostól egy évesig 15—20 frtig, egy éves egy és fél évesig 20—25 frtig. Öreg sertés 30—40 frtig. Kövér sertés kilója 40—45 krajczár.

Marha-vásár.

Marha. Felhajtattott 1156 drb, eladatott 842 darab.

Irányzat: élénk.

Árak: a régiek.

Ló-vásár.

Ló. Felhajtattott 658 drb, eladatott 221 drb.

Irányzat: élénk.

Árak: a régiek.

Napszámárok.

(Június 10.)

A debreczeni napszámárok ma következőleg jegyezte fel a vásárbiroság. Egy férfi a gazda kenyerén 65 kr, saját kenyerén 1 frt egy nő a gazda kenyerén 40 kr, a saját kenyerén 50 kr, egy gyermek a gazda kenyerén 30 kr, a saját kenyerén 40 kr.

* **Husárok** megállapítva, s bejelentve 1891. jun. 10-től 17-ig. 44 kr. Rác Györgynél csapó-utca 587 sz. a., Bence Józsefnél csapó-utca 703. sz. a., Kovács Jánosnál csapó u. 791. sz. a., 50 kr. Ungvári Andrásnál piac u. 1-ső szék, czegléd u. 55, dedő u. 125, Mester u. 1113, Tanító utca 1392, csapó u. 3162 sz. a. Rác Gynél czegléd utca 2599, csapó utca 358. sz. a. Kovács J.-nál a hentes székben, a mészáros társaságnál Mester-utca 3655, csapó-u. 240, és 376. könyök utca 574, kut u. 2323 sz., 52kr. a mészáros társaság 18 székiben, valamint a 3 izr. mészárszékben a piacon. Debreczen, 1891 jun. 9. Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitánysága.

Névmagyarosítás.

Magyarország vagy magyar lesz, vagy nem lesz! Ez megdönthetetlen igazság, és a ki a nemzeti lét követelményei iránt kellő érzékkel bír, az tudni fogja azt is, hogy a magyarosítást annyira semmi sem mozdíthatja elő, mint a magyar név, mely a családi életben elsőrendű szerepet játszik, és melynek szepiötlenlése s fénye kedvéért a családok véres harcokat vívtak élet-halálra, adja meg a család nemzeti jellegét és oly családok, melyek ősi magyar nevek viselői, a magyar állameszmének soha sem lehetnek ellenségei, ha csak a legrobotabb bünt: árulást nem akarnak elkövetni.

Ép ez okból alig tudunk magyarozatot azért a hanyagsáért, melyet az illető körök a nevek magyarosítása körül tanúsítanak. Az Emke és a különböző magyar közművelődési egyesületek a névmagyarosítás ügyére még csak a legkisebb súlyt se látszik fektetni. Nem veszik semmibe és nem tulajdonítanak a dolognak semmi fontosságot. Pedig tapasztalatból tudhatnák, hogy a név magyarsága mily sze-

repet játszik az emberi életben és hogy gyakran csak a név adja meg a családok nemzeti jellegét.

A Hunyadiak, Rozgonyiak, Károlyiak, Bánfiak, Kemények stb. nem olvadhatnak be egy más nemzet testébe olyan könnyen, mint a Kopacsek, Vandrácsik, Mayerek és Konok. E nevek magyar hangzásúvá válnak, viselőjük mintegy azonnal szakít a tartozóságával, mely őt Cseh-, Morva-, Német-, vagy Franciaországba köti, hanem egész lelkével csüng új hazáján, mely nemcsak kenyeret, hanem nevet is adott neki.

Nem lehet tehát eléggé hangsúlyozni, hogy a névmagyarosítás mily fontos tényezője a magyar nemzeti lét megizmosodásának. Alig van eszköz, mely olyan alkalmas volna a magyar államegység megvalósítására, mint a lakosság neveinek tömeges megmagyarosítása. Mert a mi Magyarország állami egy ségét állandóan fenyegeti, az a nemzetiségi agitáció, mely az idegen nevű és ajku közönségben elhinti a tévtanokat, melyekből széthuzás és gyűlölködés támad.

Mindezek a bajok elháríthatók volnának, ha az Emke nagyobb figyelmet fordítana a névmagyarosítás ügyére és ha e tekintetben fejtené ki azt a buzgalmat, a minek már több ízben mindnyájunk meglegedésére fényes tanujelét adta. Ne higgye ám senki, hogy a névmagyarosítás önmagától halad előre, mert hiszen a mult esztendőben — fájdalom — tapasztalhattuk, hogy a névmagyarosítások száma csökkent, de még az idén is, mikor a szám 88-al kedvezőbb a tavalyinál még mindig nem üt meg azt a mértéket, melyet a névmagyarosításnak el kellene érnie, hogy valóban azzá legyen, a minek lennie kellene: hatalmas eszköznek a magyar nemzeti egység megvalósítására.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **A »fogdij»** A Jogtudományi Közlöny egy kisebb cikkben azt a figyelemreméltó megjegyzést teszi, hogy utóbbi időben a csendőrk tulságos hivatali buzgalommal fogdosnak be olyan embereket, a kik később ártatlanoknak bizonyulnak. A szaklap szerint e jelenséget, a »fogdij», vagyis az a pénzüsszeg magyarázza meg, melyet a kir. kincstár a csendőrknek az általuk »hivatali buzgalomból» befogott egyének után, a fölöttük kimondott ítélet eredményéhez képest kifizet. — Taksálják pedig a foglyokat a következőképen: egy évi fogságnál kevesebbre ítelt után 4 frt, 3 évig 8 frt, 10 évig 16 frt, 15 évig 25 frt, életfogytig 30 frt, halálbüntetésnél 60 frt jár. Nem csoda tehát, ha ez intézkedés folytán is ugyanaz a jelenség észlelhető, mint a leletnél, hogy t. i. a közegek iparkodnak minél nagyobb mellékjövedelemre szert tenni.

CSARNOK.

TEUZILE.

— Elbeszélés. —

Irta: Horváth Károly.

A tél Konstantinápolyban nem hat kellemesen az emberi kedélyre. Itt nem látni hóval fedett földeket, mint északon, mely csend uralodik a városban. Inkább egy hűvös, esős tavaszhoz hasonlít, mely hajlandóbb esőjével sarat, mint havával szánutatót teremteni.

Vannak azonban verőfényes napok is, melyek százszor, ezerszer pótolják azt a kis kellemetlenséget, mivel a tél jár.

Egy ilyen napon, midőn a német klub olvasó termében ültem, váratlan meglepetés jutott osztályrészemül. Egy rég nem látott barátomat találtam meg, kit igazán érdek nélkül tiszteltem, becsültem és szerettem. Dr. Franzen volt a neve. Termete magas és izmos, haja szőke, szeme pedig inkább élénksége által hatott, mint szépsége által. Természete nyugodt és csendes, azt lehet mondani, egy kissé már a buskmországra hajlott.

Keveset beszélt még a legbizalmasabb társaságban is, legtöbbnyire egyedül sétált, gondolataiba elmerülve. A kör tagjaival sem igen társalgott, a melynek rendes látogatója volt.

Ezen visszahuzódás annál különösebb volt, mivel már majd másfél éve működött mint gyakorló orvos, mely idő alatt nagy népszerűségre tett szert.

Ügyességénél és különösen szépségénél fogva igen szívesen látták azon mamák, kik leányuk holdogságát szívükön hordták. Szerette őt gazdag, szegény egyaránt és igen sok, milliomos leány örömeit oda adta volna a szép orvosnak a szívét.

A fiatal doktor azonban mindig tartózkodó volt és nem ravaszúsággal, de páratlan modorával távol tudott magától tartani minden házassági merényletet. A megtesestül lelkiismeretesség volt. Egyformán segített ő szegényen és gazdagon. Manapság azonban, jónak senkinek sem szabad lenni. Mert ha ő maga arra törekedik, hogy jó legyen, akkor bizonyára addig áskálódna ellene, míg sárba nem hurocolják becsületét.

Sajnos, de kevés olyan ember van a világon, kinek életében egy olyan tette se akadna volna, melyet néha-néha meg ne bánna.

Franzen, mint doktor, sem volt kivéve és ment az emberi eselszövényektől. Ha az egyik családnál Elza három napig beteg volt, a másik családnál Edit bizonyosan öt napig fájlalta szemét. Pedig semmi baja sem volt, legfeljebb nem látta elég sokat a »doktor bácsit«.

Sok idő telt el, míg titkait kifürkészték, mert úgy látszott, mintha csupán sétáinak élne. Asszony ész, nagy ész; ha szerelemről és házasságról van szó.

Igy történt azután, hogy egy levantei bankár leánya, ki halálosan szerelmes volt a »doktor bácsiba«, pedig jóval öregebb volt a négy X-nél, felfedezte, hogy Franzen egy fiatal zsidó özvegy házáat szorgalmasan látogatja, sőt a télen igen számos estét töltött nála.

Perának európai gyarmatában, egy ilyen felfedezés nem maradhat egy félóraig titok és ezen eset csakugyan valóságos kis forradalmat idézett elő.

A zsidó özvegy Brüsszelből jött Konstantinápolyba. Levien Flóra, mert így hívták, gazdag volt, de rokonszenvet nem tudott senkiben ébreszteni, mert a szó szoros értelemben, már az oda való szemében, különöz volt. Műveltségénél fogva nem tudott bensőbb viszonyt kötni egy családdal sem és ezen kizárásnak az lett a következménye, hogy ha nem is gyűlölték, de rokonszenvezni sem tudtak vele.

Fokozta ezen méltatlan gyűlöletet még az is, hogy híre keringett, miszerint Franzen sürün látogatja.

Ezen időtől kezdve a legkülönbözőbb czélzásoknak volt kitéve a doktor. De ő vagy nem értette, vagy nem akarta megérteni. Közönynyel fogadott minden támadást, a legkisebb ideg sem rándult meg arcán, a felindulásnak semmi nyoma sem látszott, de még az sem, hogy távolról sejtene az eléggé találó czélzások záporát.

Ép úgy látogatta betegeit most is, mint ez előtt mindenütt a legelőzékenyebb magaviseletet tanusítva.

Ezen dolgokat már tudtam földimről, még mielőtt vele találkoztam volna. Legelőször Pe-

rában az olvasó-teremben láttam meg, hol beszédbe is elegyedtünk.

— Német ön? — kérdezé tőlem.

— Igen — felelém.

— Különös — mondá azután az orvos, miután egy pár általános használatu szólásmódot elrebegettünk — hogy itt az emberek engem annyira megfigyelnek. Minden tettemet ők akarják befolyásolni és saját bolond eszük után akarnak házasítani és boldogítani.

— Én még ugyan ezt nem tapasztaltam, velem nem törődnek az emberek.

— Csudálom! de ne busuljon, a rossz mindig elég korán jön. Bizonyosan nem elég régen van itt és hivatala olyan, melyhez nem szükséges az idegenekkel való érintkezés.

— Az meglehet.

— Látja, én minden felől kémekekkel vagyok körül véve; anyák, apák, leányok éjjelnappal leselkednek utánam; úgy látszik, a gyarmat könyvet vezet minden tettemről. Pedig én csak vissza vonultam szeretek élni, csendesen saját hajlamaimnak szentelve minden időmet és ezt nem akarják nekem megengedni.

Akkor a törökök mégis csak más emberek. Ők, ha szolgálatomat elfogadták és ha házukból kiléptem, rájuk nézve meghaltam.

— Tehát a mohamedánok is biznak tudományában? — vetém ellen, mert tudtam, hogy a török óriási ellenszenvvel viseltetik az európai orvos iránt, sok esetben még olyanokkal szemben is bizalmatlan, kik itt megházasodtak és meg is öregedtek.

— Igen — válaszolá az orvos — lehet mondani, betegek hetven százaléka török.

Ezen nyilatkozatából láttam, hogy Franzen páratlan varázsa nem csak az európaiakat, hanem még a fanatikus mohamedánokat is letudta bilincselni.

— Ezek szerint igen jövedelmező gyakorlati van?

— Jövedelmező, de a mellett igen kényes és nehéz feladat, a nőket fátýolon keresztül gyógyítani. És a míg meg nem tagadom a segítségadást, addig nem is teszik le a fátýolt. Végre azután egy pár sohaj kíséretében az lehull, de nagyon sok esetben sajnáltam fáradságomat és az elrejtett arcz bátran maradhatt volna a burok alatt.

— Sokszor, de talán még sem mindig!

— Mindig nem, — mondá gondolkozva — de valamennyi nő közül, a kit eddig láttam, fátýol nélkül, legszebb volt egy rabszolgánő. Ezen utolsó szavainál azonban valami különös érzés töltötte el keblét, mozdulatai idegesek, tekintete pedig fürkésző volt. Majd gondolataiba elmerülve, mereven nézett maga elé, míg keze szórakozottan játszott egy simító csonttal, mit az újságok felvágására szoktak használni.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

— **A homoki szőlők ültetése** legcélszerűbben sima vesszőkkel eszközölhető. Használják e célra sok helyen gyökereztetett vesszőket is, de tekintve, hogy a homokban a gyökerezés nagyon gyors és a gyökerező vesszők ültetése nem olyan egyszerű, mint az előbbieké és több költséget is igényel: határozottan a sima vessző ültetésnek adandó előny. Nem kis előnye a sima vessző használatának az sem, hogy ezek idővesztés nélkül elhelyezhetők, holott a gyökereztetés maga egy évet vesz el s másrészt a gyökerező vesszők mindig sokkal drágábbak a sima vesszőknél. Tavasz ültetésnél azonban mindezek dacára az előgyökereztetés valamelyik módját célszerű lesz alkalmazásba venni, de csak oly módon, hogy a gyökerek legfeljebb egy fél cm. hosszúak legyenek. Az őszi ültetés ugyan ha-

tározottan jobb a tavaszinál, de azért, ha időt akarunk nyerni, tavasszal is hozzáfoghatunk a művelethez, mely kellő gonddal keresztül vive, akkor is jól szokott sikerülni. — A sima vesszőket közvetlenül az alsó rügynél ollóval kell elmeteszünk; a felső rügy felett azonban hagyhatunk 1½ cm. hosszú csonkot, még pedig úgy, hogy a metszlap a rüggyel ellenkező oldalra lejtjen. Ültetés előtt a vesszőt árnyékos helyen vízben kell tartanunk. Az előgyökereztetett vesszők egyszerűen vízbe helyezendők. Az ültetés módja sokféle lehet. Ezek között leggyakoribb, midőn ásóval mintegy 60 cm. mély, ásónyom széles árkot ásunk, abba a vesszőket egyenes sorban elhelyezzük és a feltalajt alulra helyezve, erre az altalajt borítjuk. Sokkal helyesebb ennél a futó árokba történő ültetés, melynél a sorok irányában 50-60 cm. mély, és 40 cm. széles árkot ásva, az egyik oldalra az altalajt, a másikra pedig a feltalajt helyezük. A további eljárás ennél is azonos az előbb említett ásóval való ültetésnél leírttal. A vesszők beállításánál arra kell törekedni, hogy a felső rügy a homokkal egy színben álljon. Egyes vidékeken a homoki szőlőt furó után ültetik. Ez egyik leggyakorlatibb és leggyorsabb eljárása a homoki szőlő telepítésnek. Erre a célra olyan furók készítenek, melyek az eke szarvaihoz hasonló két nyulvánnyal és fogantyúkkal, a két kas között pedig a láb elhelyezésére kellő térrel bírnak. Ezen a láb elhelyezésére alkalmas összekötő rudon foglal azután a tulajdonképeni furó — egy 60-70 cm. hosszú acél-szög — helyet. — A leszurt furó mozgatás által a talajban a lyukat alul és felül kiszélesíti, oly czélból, hogy a vessző azonnal el legyen helyezhető és egy farkaróval a homok hozzá legyen nyomható. A beiszapolást, mint minden esetben, ugy itt is magasról öntött vízzel, vagy még célszerűbben hígított trágyalével eszközöljük. Szintén igen célszerű az ültetést kecskelábakkal, vagyis olyan eszközökkel végezni, melyeknek vége a kecske körmeihez hasonló két nyulvánnyal bír a vessző befogadására. Az eszközök más-különbben teljesen úgy néz ki, mint egy furó. Az ültetést ezzel úgy végezzük, hogy a kecskelába a dugvány legalsó büttykét beszorítjuk s magát a vesszőt a nyelvhez szorítva a többle nyomjuk és végre kellő mélységbe jutva, az eszköztől oly módon szabadítjuk meg, hogy az benne kárt ne okozhasson. A vesszők sik talajon függőlegesen, lejtős helyeken ferdén a lejtővel szembe ültetendők és elültetés után homokkal befedjük, oly módon, hogy a saruk legvége se látszassék ki.

— **A szárnyasok kolerája.** A kiviteli kereskedelemben hazánk baromfi terményei mintegy 13 millió forinttal szerepelnek; látható tehát, hogy hazánkban a baromfi-tenyésztés nagy jelentőséggel bír. Ezen, főleg kisbirtokosok kezén lévő gazdasági ágban az u. n. tyuk-kolera pár év óta nagy károkat okoz, elannyira, hogy egész vidékek baromfi-állományát kipusztítva, a kisbirtokos osztály vagyonán érzékeny csorbát üt. A csapás évről-évre nagyobb mérvet ölt s ma már szépen föllendült baromfi-tenyésztésünket nagyon veszélyezteti. A földmivelési kormány is elerkeltnek látta az időt, hogy gátat vessen a pusztító járványnak s e célból legalkalmasabbnak tartja a közönséget felvilágosítani a felől, mily módon óvakodjék a betegség behurcolásától s hogy szüntesse meg azt. — Erre való tekintetből a földmivelési miniszter dr. Rátz István négyes munkájából, a szárnyasok koleráját tárgyzó ismertetésből a törvényhatóságokhoz példányokat küldött az állatorvosok részére, a védekezés tanulmányozhatása végett.

— **A táviratozás reformja.** A felhivatalosok nyomán mi is megirtuk, hogy a táviratdíjak és a táviratok kézbesítése ügyében jelentékeny változások vannak készülben. Mint

bennünket teljesen megbízható forrásból értesítenek, ezek az adatok részben hiányosak és tökéletlenek. Ugyanis a reformok főképen a következőkre fognak kiterjedni: A kereskedőknek, különösen a nagykereskedőknek módjukban fog állani bizonyos mennyiségű szót bérelni s e bérelt alapján távirataikat olcsó egységi ár mellett továbbíthatják. A napi lapok részére küldendő táviratokért jövőben is az eddigi díjak lesznek fizetendőek. A küldőnczdij, mely a fővárosban nem létezik és jövőben sem fog szedetni, de mely a vidéken sok helyen igen tetemes összegre, néhol két forintra is föl-rug táviratonként, egységesen 40 krban állapított meg.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Junius 8.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgron felüli súlyban) 41.—42.50. Öreg közép (páronként 300—400 klgron felüli súlyban) 44.—45.— 3. Fiatal nehéz (páronként 320 klgron felüli súlyban) 44.—45.— 4. Fiatal közép (páronként 251—320 klgr. súlyban) 45.—46.— 5. Fiatal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő súlyban) 47.—48.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgron felüli súlyban) 41.—42.50 7. Közép (páronként 220—280 klgr. súlyban) 44.—45.— 8. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő súlyban) 46.—46.50— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgron felüli súlyban, 46.—46.25 10. Közép (páronként 220—260 klgr. súlyban) 46.—46.25 11. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő súlyban) 46.50—47.— Sertés létszám: június 5. napján volt készlet 137.633 darab. A hízott sertés üzletirányzata: v a l t o z a t l a n. — Hízalmi való sertés — — —, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 1820 drb.

Budapesti gabonatözsde.

Junius 9-én. Buza tavaszra —— pénz, —— áru máj.—jun. 9.46 pénz, 9.50 áru, őszre 9.38 pénz 9.40 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6.24 pénz, 6.27 áru. Zab őszre 5.94 pénz, 5.96 áru, őszre 5.80 pénz, — áru. Káposztarepeze aug.—szept. 16.05 pénz, 16.15 áru.

VASUTI MENETREND.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyv)	d. e.	8 ó. 44 p.
	éjjel	10 ó. 31 p.
B.-Pest—N.—Várad felé	d. e.	12 ó. 52 p.
Csak Nagy-Várad „	d. u.	3 ó. 34 p.
Szatmár felé (Ér-Mihályf.)	reggel	3 ó. 9 p.
„ „ „	d. u.	3 ó. 24 p.
„ „ „	este	7 ó. 45 p.
Kassa felé	reggel	4 ó. — p.
„ „	reggel	8 ó. 32 p.
„ „	d. u.	3 ó. 39 p.
„ „	este	7 ó. 40 p.
„ „	(m. á. vasutól reggel	5 ó. 48 p.
Nánás felé:	d. u.	3 ó. 19 p.
{ vásártérről reggel	6 ó. 08 p.	
{ „ d. u.	3 ó. 35 p.	

Budapestről Debreczenbe indul:

személyvonat reggel	8 ó. 30 p.	Este	7 ó. — p.
„ (gyorsv.)	d. u.	2 ó. 05 p.	
este (gyorsvonat)	9 ó. 15 p.		

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől	d. u.	3 ó. 09 p.
„ gyorsvonat	este	7 ó. 06 p.
Budapest N.—Várad.f. (gyorsv.)	éjjel	2 ó. 44 p.
Csak Nagy-Várad felől	reggel	7 ó. 42 p.
Szatmárról	reggel	8 ó. — p.
„ (Érmihályfalva felől)	délben	12 ó. 31 p.
„ (Érmihályfalva felől)	este	10 ó. 16 p.
Kassáról (gyorsv.)	reggel	8 ó. 06 p.
„	d. u.	12 ó. 36 p.
„	este	7 ó. 20 p.
„	este	10 ó. 21 p.
„ (m. á. vasúthoz reggel	8 ó. 17 p.	
„	este	6 ó. 05 p.
Nánásról:	reggel	8 ó. 09 p.
{ vásártér	este	5 ó. 56 p.
{ „		

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Iroda áthelyezés.

Van szerencsém a t. jogkereső közönség nagybecsű tudomására hozni, hogy ügyvédi irodámat Debreczenben (báró Josinczy-féle házban) megnyitottam.

Debreczen, 1891. Junius hó.

Dr. Freund Jenő,

293 1—1 ügyvéd.

Leszállított árak!

Atyámtól átvett üveg, porcelán és konyha berendezési üzletemben tülhalmazott raktár miatt az összes **asztali thea, kávé, mocca** készleteket, **függő lámpákat, fa- és bádóg-tálcákat, virág-vázákat, dísz-korsókat** a mai naptól leszállított

gyári árakon

szolgálom.

Debreczen, 1891. június hó.

251 3 **lfj. Pájer József.**

139.

AZ „ISTVAN“ GŐZMALOM TÁRSULAT ÁRJEGYZÉKE

helyben kötelezettség nélkül

és az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe léptetett eladási fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kézpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

A. Asztali dara nagy és aprószemű	100 kiló	18.60
B. Szinte „ közepszerű		17.60
0. Királyliszt		17.60
1. Lángliszt		17.40
2. Montliszt		17.—
3. Zsemlyelisz 1-ső rendű		16.60
4. „ 2-od „		16.20
5. Fehér kenyérlisz 1-ső rendű		15.80
6. Szinte „ 2-od „		15.—
7. Közép kenyérlisz 1-ső rendű		14.60
8. Szinte kenyérlisz 2-od rendű		14.—
8 1/2. Barna „ 1-ső „		13.40
8 3/4. Szinte kenyérlisz 2-od „ á 70 kg.		12.40
9. Lábliszt „ 70 „		10.—
10. Vere liszt „ 50 „		—
11. Finom korpá ssákkal „ 50 „		5.40
12. Durva korpá ssákkal „ 50 „		4.60

A finom és durva korpá árából eddig engedélyezett 5%-től engedmény a fennemlített egyezmény folytán szintén beszűnttetett.

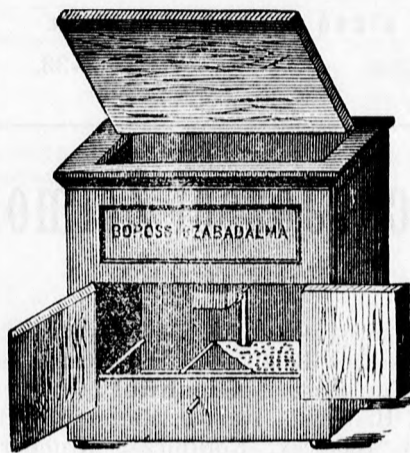
Debreczen, 1189. május 9.

A karlsbadli vízzel végzett kurák alatt, valamint utókúra gyanánt, ugy ezen víz, valamint egyéb ásvány vizek használata után: a

MATTONI-FELD GISSHÜBLER
legfinább ösvényes
SÁVANYU-KUT

Jelenleg már általánosan van alkalmazásban. Reudemio (de thermis, Carlsbadensis tractatus) ugy nyilatkozik hogy a Giesshübler savanyukut Karlsbad dicóségére szolgál, s hogy e hely forrásainak gyógyhatását fokozza. Loewner udvari tanácsos monográfiája Giesshübler Páschteinről.)

89 30—12

Szabadalmazott

étel- és palack-hűtő jég szekrényeket,

a legjobbnak bizonyult egészségi

szódavíz készületeket

minden nagyságban.

Berndorfi chinaezüst

és Alpacca evőeszközöket 52—24

20 évi jótállás mellett ajánl:

Kaszanyitzky Endre

Debreczen, főpiacz 1900.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók,

A kiválóan kedvelt

Ó-Pilseneti kiviteli sör

valódi, hamisítatlan minőségben jótállás mellett ajánlja

AZ ORSZÁGOS FŐRAKTÁR:

Örley Géza Budapest

VIII. külső stáció-utca 41.sz.

➔ Szállítási pinezék KÖBANYÁN. ➔

Regále-bérlőknek és ismételésutóknak árkedvezmény.

Szétküldés hordókban valamint 25 és 50 palackot tartalmazó ládákban.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

288 10—2

A nyári táncmulatságokra

Szabó Lajos fiai czégnél

nagy választékban kaphatók:

FRANCZIA BATISTOK,
zefirek és atlaszatin

gyapju Voile-ok,

CRETONOK,

olcsó szabott árakban.

202.

—33.

Rickl József Zelmos

DEBRECZEN.

Ajánl friss töltésű ásványvizeket u. m. Bikszadi, Bártfai, Czibai, Csizjod-Emsi Franzensbadi, **Gieshübli**, Giehlenbergi, Halli jod, Ivándai, Karlsbadi, Kissigényi, Rákóczy, Koritniczai, Krondorfi, Lipiki jod, Margit forrás, Marienbadi, **Mohai Ágnes** és **Stefánia** forrás, Paradi, Pülnai, Preblaui, Pynnonth, aczél, Srebenai (Bosnia), Guber forrás, **Levico** és **Roncegnoi arsen** és vastartalmuak, Rohitschi, Selters, Salvator, Sauschitzki, Szolyvai, Szulnai és Budai keserű vizeket.

104 —15 Továbbá:

Lenkenze, olajban tört mindenféle festékeket és mindennemű fűszerárukat

a legjutányosabb árakon.

JUNKER és GAERTNER
Budapest, IV. váczki-utca 21.
Az 1890. évi bécsi gazdasági és erdőgazdasági kiállításon a nagy ezüstéremmel kitüntetve.
Szállít:
szállitható és állandó mezei és erdészeti vasutakat. Erdészeti kocsik hosszú fa és tűzifaszállítására. Billentő kocsik föld, homok és kavics szállításra legujabb szerkezettel.
Pálya berendezések kívánatra általunk eszközöltetnek és üzemre készen átadatnak. 87 20—14

SCHLICK-féle

vasöntöde és gépgyár
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

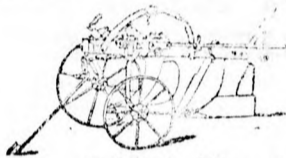
Gyár és irodák:

VI., külső Váczki-ut 1696/99.

Városi iroda és raktár:

VI., Podmaniczky-utca 14.

Ajánl a kitűnő és szilárd szerkezetű gőz- és járgány cséplőkészülékeit és számos első díjakkal kitüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit

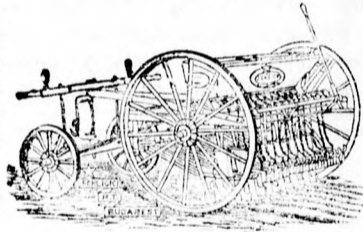
és szabadalm. mélyítő-ekéit, eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmivelő eszközzeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER és VIDATS rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és daralók, szabad. Jokay-féle „Hungaria” daráló-gépek erőhajtásra, örlőmalomok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kévekövő és marok-rakó arató-gépek és fűkaszó-gépek, szállitható mezei vasutak stb.

88 Előnyös fizetési feltételek. 24—12

Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérn.

DEBRECZENBEN minta raktár **TRNKA FERENCZ** urnál.

NIEDERSELTERSI ÁSVÁNYFORRÁS.

A 9-ik század óta ismert és ősidők óta híres **niederseltersi** ásványforrás vize, mely azelőtt a Nassaui hercegség, most pedig a porosz királyi uradalom tulajdona, úgy mint azelőtt most is **csakis** alólírott kutkezelőség által minden hozzátétel nélkül palackba és korsókba töltve, az elterjedt ismertető jellel ellátva kerül szétküldésre.

Töltésre kívülünk senkinek sincs engedélye.

Megrendelésnél tessék határozottan a

NIEDERSELTERSI VIZET

megnevezni. Ezen **niederseltersi** ásványviz, valamint a porosz királyi uradalmi birtokban lévő többi ásványvizek u. m. az **emsi** (Kränche, Kessel és Kaiserbrunnen) **fachingeni**, **geilnai**, **weilbachi** és **schwalbachi** vizek minden ismert ásványvizkereskedésben és gyógyszerárban kaphatók és szétküldésük az illető kutkezelőségek, az **ehrenbreitensteini** királyi ásványviz raktárkezelőség és alólírott által történik.

Niederselters, 1891. május havában.

Kir. porosz kutkezelőség.

254

3—3